

СТАНОВИЩЕ

От **проф. д-р Цанка Златева Попзлатева**, ФНОИ, СУ „Св. Кл. Охридски“ на дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 1.2. Педагогика (Специална педагогика) приобщаващото образование на ученици със специални образователни потребности от началното училище“

Автор: **Евангелия Евангелос Тзиаку**

Научни ръководители:

проф. д-р Цанка Златева Попзлатева и проф. д-р Емилия Борисова Алексиева

Евангелия Евангелос Тзиаку представя дисертационен труд, продукт на нейното участие в докторантска програма по Специална педагогика (на английски език) към ФНОИ, СУ „Св. Кл. Охридски“, в периода 2017-2020. Като докторант тя прояви устойчиви познавателни интереси, висока мотивация и организираност в образователните и научно-изследователските дейности по разработване на дисертационния труд. Това е главна предпоставка за неговото представяне като завършен научен продукт в рамките на три годишния срок на обучение.

Образователна подготовка на Евангелия Тзиаку - бакалавър по политически науки със специализация социална работа и магистър по специална педагогика, обосновават избора на тема, която отскоро навлиза в изследователското поле на науките за образование и в частност на Специалната педагогика. Този избор е подкрепен и от ценния професионален опит на социален работник към специалните училища, новосъздадена професия в приобщаващото образование на децата с увреждания в Гърция.

Тематиката на дисертацията поставя фокус върху ролевия модел на приобщаващото образование и неговите механизми, като има пряко отношение към появата на нов тип структурно-функционални институции в общообразователната система и нов тип професионални взаимодействия между специалисти от различни области. През последното десетилетие тези нови образователни звена в Гърция са в процес на утвърждаване и търпят съдържателни и структурни промени. Въпреки това, тяхната основна цел за осигуряване на оптимална подкрепа на специалните образователни потребности на учениците в новата социална среда на масовия ученически клас се запазва устойчиво. Безспорна обаче е нуждата от надеждни маркери за ефективност, които

докторантката открива в качеството на интеракциите между ключовите специалисти и разпределението на техните професионални роли в съвместните дейности и общата цел.

Дисертационният труд произтича от потребностите на действените реформи в образователната система, но той се вписва в новата изследователска област на специалната педагогика, насочена към качеството на социално-педагогическия фактор, поставен в позиция на водеща детерминанта за развитието на децата с увреждания. Задълбоченото изучаване на тези недостатъчно познати на науката социално-педагогически процеси в приобщаващото образование е с ресурс да предложи научно обосновани стратегии за тяхното целенасочено управление в посоката на по-добри образователните условия и оптималното посрещане на специалните образователни потребности.

Находките от дисертационното изследване се отличават с определен принос в теорията на Специалната педагогика. Те подобряват разбирането за интердисциплинарно професионално взаимодействие между специалисти с ключови професионални роли в приобщаващото образование на децата със СОП и/или увреждания. Анализирани теоретични модели, предлагани в специализираната литература, са основание да се систематизират аргументи за предимствата на **колаборативен интердисциплинарен** тип сътрудничество. Подчертано е, че този модел е в най-голямо съответствие с разпределението на ролите между педагози, психолози и социални работници в регламентираната съвместна дейност на училищната система.

С особена ценност се отличава разработеният модел на експлоративен тип емпирично проучване в специалната педагогика, адекватен на нейния преход към социалната парадигма в научните изследвания. Прецизно подбраната представителна извадка от социални работници в образованието, конструираният по системен принцип изследователски инструмент и адекватно приложените статистически процедури осигуряват валидността и надеждността на изведените научни обобщения. Авторската структурирана скала за оценка на колаборативните взаимодействия на социалните работници в новия екип специалисти е добър модел, който би могъл да се мултиплицира в методиката на научните изследвания на специалната педагогика.

Стимулираното от потребностите на образователната практика, дисертационното изследване извежда ценна информация за протичащите процеси в образователна

система на Гърция. Тя отразяват нейните постижения, които пряко произтичат от колаборативната дейност на интердисциплинарните екипи, но набелязват и проблеми, които чакат своите решения в близката перспектива.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключения считам, че разработеният от Евангелия Тзиаку дисертационен труд на тема „ Стратегии във взаимодействието на учители, психолози и социални работници в приобщаващото образование на ученици със специални образователни потребности от началното училище“ е научно издържан и отговаря на всички изисквания от Закона за развитие на академичния състав в Република България и правилниците за неговото прилагане.

Като заявявам моето положително становище, предлагам на уважаемите членове на научното жури да се присъединят към него и да присъдят на Евангелия Тзиаку образователната и научна степен **‘доктор’** в професионално направление 1.2. Педагогика (Специална педагогика).

Проф. д-р Цанка Попзлатева

15.11.2020